

Inleiding

De tijden van onbeperkte ruimtelijke ontwikkelingen zijn voorbij. Het aantal inwoners van de gemeente Venlo zal waarschijnlijk niet of nauwelijks toenemen en er zullen straks relatief meer ouderen en minder jongeren zijn. Een direct gevolg daarvan is een beperktere behoefte aan ruimte voor verstedelijking. Ook krijgen we te maken met onzekere ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, schaarste aan grondstoffen en verschuivingen in de economische en maatschappelijke verhoudingen. We zullen in moeten spelen op de trends en ontwikkelingen die op ons af komen en leren omgaan met de onzekerheid die dit met zich meebrengt. Dit vraagt van de gemeente en de samenleving een andere houding.

Uitnodigende overheid

In de structuurvisie proberen we de belangrijkste ruimtelijke opgaven voor de gemeente Venlo aan te geven, wat niet wil zeggen dat we die opgaven ook allemaal zelf kunnen en willen aanpakken. Daarvoor zetten we in op gedeelde verantwoordelijkheid en partnerschap en nodigen we iedereen uit om bij te dragen aan de kwaliteit en ontwikkeling van de gemeente Venlo. De samenleving bruist namelijk van de energie. Inwoners, instellingen en bedrijfsleven kunnen heel veel, zonder dat wij als overheid het heft in handen nemen. In plaats daarvan nodigt de gemeente de samenleving uit om met ideeën te komen en zal ze ontwikkelingen die door andere partijen opgestart of uitgevoerd worden, faciliteren. Niet de regels, maar ambities en doelstellingen zijn daarbij het uitgangspunt.

Opgaven staan centraal

Als je de samenleving uitnodigt, moet je ook ruimte bieden aan haar initiatieven en oplossingen. Ambities kunnen immers alleen bereikt worden als samenleving en gemeente goed met elkaar samenwerken. We nemen als overheid verantwoordelijkheid voor de opgave en het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om met een goede oplossing te komen. We doen daarbij een beroep op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van onze samenleving. Gesprekken gaan we open in, zonder dat wij van tevoren de oplossing al vastgelegd hebben. De manier waarop oplossingen vorm krijgen laten we zoveel mogelijk open. Dit biedt, met de toegenomen onzekerheid en onvoorspelbaarheid van de wereld om ons heen, de mogelijkheid om in te spelen op de actualiteit.

Ruimte binnen grenzen

Ontwikkelingen moeten bij voorkeur bijdragen aan het bereiken van onze ambities, zoals we die geformuleerd hebben in de Strategische Visie 2030¹. Kortom: de stip op de horizon. Op de weg daar naar toe bieden we ruimte en de route staat dan ook niet exact vast. We proberen de energie in de samenleving in beweging te zetten én te houden door ondersteunend te zijn aan inwoners, instellingen en bedrijven.

Zoals gezegd willen we de samenleving uitnodigen om met ideeën en initiatieven te komen. Binnen de kaders van deze structuurvisie is daar dan ook voldoende speelruimte voor. Ruimtelijke

Deel B | Visie

kernopgave

1

Venlo als veelzijdige stad
met karakteristieke dorpen
in een groen landschap.

Cradle to Cradle als vertrekpunt nemen

basisprincipes

betrekken van (Duitse) regiogemeenten

zelf draagvlak creëren

majeure opgaven

2

Drukke
in het
omeland

3

Ruimte
in de stad

4

Leven met
de Maas

5

Voorzieningen
op maat

6

Robuuste
structuren

opgaven

benutten
productie-
landschap

rode ont-
wikkelingen

natuur
verbinden en
ontsluiten

kwaliteits-
slag
recreatie

benutten
van de
overmaat

hergebruik,
-structurering
en transfor-
matie

ruimte voor
tijdelijk
gebruik

hoogwater
bescherming

robuust
watersys-
teem

klimaat-
adaptatie:
win-win!

complem-
tariteit en
draagvlak

vitale
structuur stad
en regio

vitale
structuur dorp
en wijk

mobiliteit
en bereik-
baarheid

over naar
schone
energie

orde in de
onder-
grond

kwaliteit moet uiteindelijk ontstaan in wisselwerking tussen partijen. De gemeente vindt het van groot belang om elk initiatief op voorhand open te benaderen en samen te kijken of er gezamenlijk draagvlak gecreëerd kan worden. Initiatiefnemers kunnen met hun eigen inzet, ideeën en draagvlak, vorm en functie geven aan een gebied. Zo ontstaat verantwoordelijkheidsgevoel voor het gebied, dat verder gaat dan het eigen initiatief. Het maakt trots en creëert eigenaarschap.

Uiteraard blijven we als overheid verantwoordelijk voor het publiek belang. Daar waar het publiek belang geschaad wordt of in het geding is, stelt deze structuurvisie de grens. We zullen nieuwe initiatieven nadrukkelijker beoordelen op het maatschappelijk rendement voor de samenleving.

Wat en waarom?

De gemeente Venlo is verplicht een vastgestelde ruimtelijke structuurvisie te hebben voor haar gehele grondgebied (op grond van Artikel 2.1 Wro²). Samen met de structuurvisies voor het Klavertje 4-gebied, Klein Vink, Laerbroeck en de Visie Stedelijk Centrum 2022, voorziet deze structuurvisie daarin. De relatie met de overige structuurvisies wordt in Deel C nader beschreven.

In een structuurvisie is iedere gemeente verplicht om de hoofdlijnen van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling te schetsen en aan te geven op welke manier zij hier uitvoering aan wil geven. Samen met de sociale structuurvisie vormt deze ruimtelijke structuurvisie de vertaling van de ambities en opgaven uit de Strategische Visie 2030.

Gelet op het belang van draagvlak en overeenstemming is voor de hoofdlijnen van deze ruimtelijke structuurvisie gekozen voor een co-creatieve aanpak met de gemeenschap van Venlo. De gemeenteraad heeft deze hoofdlijnen formeel vastgesteld. Ze zijn opgenomen in bijlage II. Het college heeft deze hoofdlijnen vervolgens uitgewerkt tot deze ontwerp-structuurvisie. In bijlage III wordt dit proces uitgebreid beschreven.

Deze structuurvisie geeft een samenhangend beeld van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren. De visie geeft het bestuur van onze gemeente de handvatten te werken aan onze ambities en opgaven, zonder de stip aan de horizon uit het oog te verliezen. Na vaststelling door de gemeenteraad geldt deze structuurvisie als kaderstellend voor alle ruimtelijke initiatieven in de gemeente Venlo. De nieuwe rol van de gemeente om zowel te stimuleren als te toetsen, vertaalt zich in deze visie door enerzijds grenzen aan te geven en anderzijds door de ruimte te beschrijven binnen deze grenzen.

Leeswijzer

De ruimtelijke structuurvisie is een uitnodiging aan u om ons gedachtegoed tot u te nemen en hier inspiratie uit op te doen. Indien u alleen de hoofdlijn van de visie tot u wilt nemen, kunt u het beste de samenvatting, de 'inleiding' (Deel A) en 'uitvoering' (Deel C) volledig lezen en van het visieonderdeel B alleen de **vetgedrukte teksten**. Voor definities en onduidelijke begrippen biedt de begrippenlijst mogelijk uitkomst (bijlage I).

Deel B start met de **ruimtelijke kernopgave** uit de Strategische Visie 2030. Dit is de stip op de horizon waar we als lokale overheid consequent en volhardend naartoe werken. Het uitwerken van deze kernopgave vindt plaats binnen een veel grotere context. Deze context bestaat uit vijf '**majeure opgaven**' die de ruimtelijke werkelijkheid in de komende jaren en decennia mede gaan bepalen.

In de hoofdstukken 2 tot en met 6 wordt per majeure opgave de integrale visie hierop beschreven. Elk hoofdstuk begint met een beschrijving van de majeure opgave. Het begint telkens met een beknopte beschrijving van wat we om ons heen zien, wat de aanleiding is voor ruimtelijk beleid en welke richting we voor ogen hebben om de opgave te realiseren. Vervolgens wordt per majeure opgave de **onderliggende opgaven** beschreven. Per opgave worden zowel de 'ruimte' als de 'grenzen' beschreven. De 'ruimte' komt onder andere naar voren in de paragrafen 'gewenste ontwikkelingen'. Onder de kopjes 'te behouden kwaliteiten' is beschreven waar we grenzen stellen.

- **Gewenste ontwikkelingen**
ontwikkelingen die bijdragen aan onze ambities en opgaven, hiervoor bieden we ruimte.
- **Te behouden kwaliteiten**
kwaliteiten die we willen behouden en maatschappelijk ongewenste ontwikkelingen die we willen voorkomen. Hier wordt de grens weergegeven waarbinnen we ruimte bieden.

Elk hoofdstuk in het visiedeel B bestaat uit tekst en kaarten, beide moeten in samenhang gelezen worden. De kaarten bevatten zowel ontwikkelgerichte als behoudende elementen. Waar de kaart in samenhang met de legenda een opgave of ambitie voldoende duidt, is dit niet meer uitvoerig in de tekst beschreven. In de structuurvisie hebben we bewust gekozen voor een deelkaart per majeure opgave, die samen de structuurvisiekaart vormen.

Deel C beschrijft hoe we uitvoering willen geven aan de ruimtelijke structuurvisie. In dit deel gaan we in op onze rol als dienstbare overheid, het kostenverhaal, de relatie met ander beleid en andere wet- en regelgeving, en de betrokkenheid van de samenleving bij de totstandkoming van de structuurvisie.

